

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

фахова профілізація «Музичне мистецтво естради та джазу (інструменталісти)»

Спеціальність		025 Музичне мистецтво
Галузь знань		02 Культура і мистецтво
Ступінь вищої освіти		Бакалавр
Освітньо-професійна програма		Оркестрова майстерність
Курс		1
Семестр		2
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		120 годин / 4 кредити ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Чуриков Віктор Васильович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Заслужений діяч мистецтв України, професор
	Посада	Професор кафедри музичного мистецтва естради та джазу
	Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/art-of-pop-and-jazz/Churikov.pdf
	e-mail	viktor.churikov@num.kh.ua
Анотація		Навчальна дисципліна «Методика викладання спеціальних дисциплін» передбачає опанування здобувачами обсягу знань, вмінь, навичок, що спрямовано на вдосконалення майстерності викладання спеціального інструменту. Тому цій дисципліні відводиться ключова роль у формуванні логічного мислення здобувачів вищої освіти, уміння оперувати одержаними знаннями при підготовці до майбутньої роботи у сфері виконавської педагогіки.
Мета дисципліни		Метою вивчення навчальної дисципліни є підготовка здобувачів вищої освіти до професійної виконавсько-педагогічної діяльності в галузі музичного мистецтва естради та джазу. Реалізації цієї мети і служить вивчення курсу „Методика викладання гри на спеціальному інструменті”, у межах якого повинні бути засвоєні знання та уміння, сформовані навички, що дозволять <i>науково обґрунтовано</i> здійснити педагогічну діяльність майбутніх фахівців.

Програмні результати навчання	ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності. ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. ПРН 12. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання вокалу. ПРН 13. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва. ПРН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції. ПРН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.
Загальні компетентності	ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 12. Здатність працювати автономно.
Фахові (спеціальні) компетентності	СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва. СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва. СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва. СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією. СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
Зміст навчальної дисципліни	<u>Перелік тем</u> Тема 1. Вступ. Цілі й задачі курсу. Його місце в системі спеціальної й музично-теоритичної підготовки фахівця Тема 2. Виконавчий процес на спеціальному інструменті. Тема 3. Анатомічні та психофізіологічні основи виконавського процесу. Тема 4. Музичні та професійні здібності. Тема 5. Акустичні основи музичного виконавства. Тема 6. ТЗН гри на музичних інструментах. Тема 7. Принципи раціональної постановки виконавчого апарату, амбушюр, дихання та резонатори при грі на духових інструментах. Тема 8. Звук та інтонація, атака звуку,

	артикуляція, штрихи, динаміка та вібрато, моторика. Тема 9. Придбання навичок ладової техніки. Тема 10. Володіння технікою сучасних прийомів звуковидобування таких, як чверть тонова система, звуковидобування акордів і співзвуч, різноманітних штрихів, акцентів, “growl”, “band”, “slap”. демпфірування окремих нот тощо. Тема 11. Робота над джазовими моделями, гра основних чотирьох інтервальних секвенцій. Тема 12. Техніка виконання транскрипції джазових стандартів. Тема 13. Підготовка імпровізації для концертних виступів. Тема 14. Загальні принципи вивчення музично-педагогічного репертуару. Тема 15. Робота над навчально-тренувальним матеріалом. Тема 16. Загальний огляд педагогічного та концертного репертуару. Тема 17. Робота над джазовим стандартом та твором великої форми академічного напрямку. Тема 18. Українська система джазового виховання. Методика організації навчального процесу та навчальної документації. Тема 19. Методи проведення уроку та домашніх завдань. Тема 20. Методи і організація сольного, ансамблевого та оркестрового виступів. Тема 21. Аналіз навчально-методичної літератури. Тема 22. Основи гігієни праці духовика.
Види занять	Лекції, семінарські/практичні та самостійна робота
Методи навчання	Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Messenger, Telegram, Wet Chat (іноземні студенти), електронні поштові скриньки тощо.
Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100- бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль (60 балів) Форми проведення поточного контролю: • усний контроль (під час опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.); • письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.); • комбінований контроль; • презентація доповіді; • практичний контроль (під час практичних робіт, під час усіх видів практики);

	• спостереження як метод контролю; • тестовий контроль. Підсумковий семестровий контроль (40 балів): контроль навчальних досягнень студентів із метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни «Методика викладання спеціальних дисциплін», що проводиться в період проміжної атестації у формі іспиту (відповідь за білетами). Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як <i>Goole meet, Moodle</i>, листування через <i>e-mail</i>. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено). В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	1. Гишка, І. (2013) Теорія і методика постановки виконавського апарату трубача / І. Гишка; О. Горман. – Львів : Акад. сухопут. Військ. 2. Гладких, А. (2008) Методика навчання гри на духових інструментах / А. Гладких. – Харків : ХДАК. 3. Гладких, А. (2008) Формування професіонального виконавства на духових інструментах / А. Гладких. – Харків : ХДАК. 4. Григор'єв, Г. (2015) Оркестрова майстерність та методика роботи з оркестром / Г. Григор'єв. – Київ : Логос. 5. Григор'єва, В. Методика формування творчого мислення учнів початкової школи у процесі мистецької діяльності / В. Григор'єва. – Бердянськ : Ткачук О.В., 2011. – 237 с. 6. Марценюк, Г. (2006) Методика викладання гри на духових інструментах / Г. Марценюк. – Київ : КНУКМ 7. Марценюк, Г. (2007) Методика оволодіння мистецтвом гри на тромбоні / Г. Марценюк. – Київ : Інформаційно-аналітичне агентство. 8. Посвалюк, В. (2010) Теорія і методика виконавства на трубі / В. Посвалюк. – Київ : НМАУ ім. П. Чайковського 9. Филипчук, М. (2008) Основи методики роботи з естрадним оркестром / М. Филипчук. – Острог ; Рівне : Б.В.

	10. Чуріков, В. (2011) Джазова імпровізація на саксофоні: навч.-метод. посіб. [Текст, ноти]. / В. Чуріков. — Х., ТОВ «С.А.М.» інтернет-ресурси Електронний каталог ХНУМ імені І. П. Котляревського http://repo.num.kharkiv.ua:999/elcat/alog
--	---

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Методика викладання спеціальних дисциплін», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол №1.